

Balassagyarmat
Város Önkormányzata

Európai Unió
Kohéziós Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

Sajtóanyag

MEGKEZDŐDÖTT A BALASSAGYARMATI TÉRSÉGI KLÍMASTRATÉGIA KIDOLGOZÁSA
2020/08/25

A Széchenyi 2020 program keretében Balassagyarmat, Ipolyszög és Patvarc önkormányzatainak konzorciuma 10,47 millió forint vissza nem térítendő európai uniós támogatásból valósítja meg a KEHOP-1.2.1-18-2018-00137 azonosítószámú, „Balassagyarmati térségi klímastratégia kidolgozása” projektet. A megvalósítás a klímastratégia szakértői változatának kidolgozásával kezdődött meg, emellett szeptembertől szemléletformáló rendezvényeken vehetnek majd részt az érdeklődők.

A fenti hírhez kapcsolódó háttér-információként és a kiadott hivatalos sajtóközlemény (2020.08.25.) kiegészítéseképpen, a sajtó munkatársainak és a nyilvánosság tájékoztatására állítottuk össze az alábbi szakmai anyagot:

A pályázat célja egy olyan térségi klímastratégia kidolgozása, amely – igazodva a Nógrád Megyei Klímastratégiához – bemutatja a klímaváltozás okozta kockázatokat, a hatások mérséklését, az alkalmazkodó-képesség javításának lehetőségeit és az érintettek széles körének bevonásával meghatározza a legfontosabb beavatkozási igényeket. A készülő klímastratégia mellett szemléletformáló rendezvények és kommunikációs kampány keretében zajlik majd a térség lakosságának széles körű tájékoztatása.

A klímastratégia megalkotásáért felelős munkacsoport vezetője, **Jáki Monika** elmondta, hogy a szélsőséges időjárási jelenségek világszerte megfigyelhető gyarapodásának jelentős kockázatokkal, károkkal fenyegető következményei ráirányították a helyi döntéshozók, a szakemberek, gazdasági szereplők és a lakosság figyelmét a települések környezethez való alkalmazkodóképességének fejlesztésére, helyi szintű megoldások kidolgozására.

A térségi klímastratégia-alkotási folyamatban három település vesz részt: Balassagyarmat, Ipolyszög és Patvarc. Balassagyarmat Nógrád megye északnyugati, határ menti részének térségi központja, központi szerepkörű, 15 ezer fős, tradicionális középváros. Ipolyszög és Patvarc 1000 fő alatti községek, szoros együttműködésben a várossal, melyet a közös önkormányzatiság is fémjelez.

A települések az Ipoly teraszos völgymedencéjében, a Középső-Ipoly-völgy kistáján, a folyó bal partján fekszenek. Az Ipoly-folyó szabályozása révén a mederfenék egyre mélyebbre süllyed, a környező területek kezdenek kiszáradni, illetve az áradó folyóvíz sem tud mindenhol szétterülni a meglévő ártereken. Ez kedvezőtlenül alakítja a környék flórájának és faunájának alakulását. Az elvégzett beavatkozások másik hátrányos következménye a nagy árhullámok nagyon hirtelen történő kialakulása és a környező vízfolyások villámárvizei az özönvízszerű esőzések idején, amelyek kockázatait a klímaváltozás jelentős mértékben megnöveli. Egyes területeken a téli-tavaszi, valamint a nyári évszakokban is igen veszélyes lehet a magas talajvízállás. A tartósan magas talajvízállás következtében a talajok vízbefogadó képessége jelentősen csökken, és így a felszínen lefolyó, kárt okozó víz mennyisége megnő.

Balassagyarmat Város
Önkormányzata
2660 Balassagyarmat,
Rákóczi fejedelem út 12.
www.balassagyarmat.hu
KEHOP-1.2.1-18-2018-00137 projekt

Az Ipoly mellett fekvő várost és falvakat érzékenyen érintheti a folyó összességében csökkenő vízhozama, illetve a hirtelen bekövetkező esőzéseket, hóolvadásokat követő árvizek csúcsmagasságának emelkedése, de összességében a települési klíma szempontjából kedvező adottság a folyó közelsége. Az Ipolynak ugyan nincs a településeken áthúzódó szakasza, akklimatizáló hatása némileg mégis érvényesül és segíti a város légcseréjét is. A balassagyarmati iparterület - a burkolt felületek magas aránya és a jórészt hiányzó fás növényzet miatt - napsütötte időben jelentős mértékben felmelegszik, ezzel is növelve a városi hősziget jelenségét. A klímaváltozás egyik legfontosabb, már érezhető hatása, hogy a hőhullámok egyre gyakoribbá válnak és ez az elkövetkező időszakban még inkább fokozódni fog. A városon belüli tömeges közlekedési igények kielégítésére további környezetbarát járművekkel szükséges bővíteni a gépjárműparkot. Hosszú távon a levegő- és zajszennyezés szempontjából ez a jelenség is kihívás elé állítja a várost. Ehhez köthető a zöldterületek csökkenésének és a hőszigetek fokozott kialakulásának a veszélye is.

A most kialakítandó térségi klímastratégia az előbbieken felvázolt főbb sérülékenységi területeket és helyi erőforrásokat mutatja be környezeti, társadalmi és gazdasági téren, és az eddigi jó gyakorlatokra is építő stratégiai irányokat határoz meg, közös jövőképpel, települési együttműködésen alapuló rövid- és hosszabb távú intézkedésekkel.

A megvalósító konzorcium nevében **Csach Gábor**, Balassagyarmat polgármestere kiemelte: *„A projekt célja, hogy igazodjon Balassagyarmat, Ipolyszög és Patvarc egyéb, a környezeti fenntarthatóságot előtérbe helyező programjaihoz. Célunk, hogy a város és a falvak olyan harmonikusan fejlődő, innovatív, klímatudatos településekké váljanak, amelyek a kiegyensúlyozott fejlesztés során a helyi értékek érvényesítését és az életminőség javítását helyezik a középpontba, összhangot teremtve az ökológiai és a gazdasági folyamatok között, amelyeket közösségi együttműködésben valósítanak meg.”* A városvezető emlékeztetett arra, hogy a klímastratégiai projekt jól illeszkedik a térség egyéb programjainak sorába, mint pl. a fenntartható települési közlekedésfejlesztés; a város zöldterületeinek megújítását szolgáló „Zöld csiga” program, az illegális hulladéklerakók felszámolását célzó projekt, valamint az energetikai korszerűsítési programok.

Bernáth Kornélia, Patvarc polgármestere úgy fogalmazott: *„Patvarc számára fontos, hogy megfelelő életminőséget biztosítson lakosai számára. Ennek érdekében zajlanak a falu energiahatékonyságot figyelembe vevő fejlesztései. Szükséges a jövőben szem előtt tartani a települést körülvevő termőtalaj mennyiségi és minőségi védelmét is.”*

Kárdási Jánosné, Ipolyszög polgármestere azt tartotta fontosnak kiemelni, hogy *„Ipolyszögön igyekszünk klímabarát módon fejleszteni a települést, valamint a lakosok környezettudatosságra vonatkozó ismereteit bővíteni, többek között annak érdekében, hogy megőrizhető legyen a falu közelében található égerláp. A Víz Keretirányelvnek megfelelően célszerűnek tartjuk felülvizsgálni az Ipoly-holtág újraélesztési lehetőségét is.”*

„A program tervezetten 2021. május végéig tart, amelyet az országos járványhelyzet azonban bármikor felülírhat” – tájékoztatót a projektet megvalósító szakértői csoport nevében **dr. Forgó Gábor** ügyvezető. Elmondta még, hogy a készülő klímastratégia két nagyobb egységből fog állni: az első rész egy átfogó helyzetértékelés, célmeghatározás lesz a következő 20-30 évre, míg az intézkedési terv olyan helyi-szomszédsági intézkedések listája, amelyek közül számos akár már a közeljövőben is megvalósulhat. A dokumentum társadalmasításra szánt változata az Önkormányzat honlapján lesz olvasható, így bárki elmondhatja a véleményét, hiszen a helyiek tapasztalata, észrevételei és ötletei teszik hitelessé és alkalmassá a stratégiát arra, hogy az annak mentén szervezett cselekvési programok az itt lakók életének jobbítását szolgálják. A szemléletformáló programsorozatban – a járványhelyzettől függően – térségi rendezvények, szakmai konferencia, iskolai tanulmányi verseny és óvodai program kerülnek megrendezésre, így lesz lehetősége a város minden lakójának megismerni a projektet.

A projektről bővebb információt a <https://balassagyarmat.hu/balassagyarmati-tersegi-klimastrategia-kidolgozasa-kehop-1-2-1/> oldalon olvashatnak.

További információ kérhető:

Schwanzer Mónika
pályázati referens
Balassagyarmati Közös Önkormányzati Hivatal
2660 Balassagyarmat, Rákóczi út 12.
tel: +36-35-505-933
e-mail: schwanzer@balassagyarmat.hu